

09.12.2024

ARUPÄRIMINE

Pangamaks

Lugupeetud peaminister

2023. aasta alguses kehtestas Leedu valitsus pangamaksu vastuseks riigis tegutsevate kommertsbankade ülemäärastele kasumitele. Maksu kehtestamise ajendiks olid kommertsbankade märkimisväärselt kasvanud kasumid, mis tulenesid peamiselt Euroopa Keskpanga intressimäärade tõusust. Esialgu prognoosis Leedu Pank pangamaksu laekumiseks 250 miljonit eurot. Selle aasta juunikuus pikendas Leedu seim bankade ajutist solidaarsusmaksu veel aasta võrra. Rahandusminister Gintarė Skaistė sõnul on solidaarsusmaksust saadav tulu 2025. aastal küll väiksem kui 2024. aastal, kuid on siiski märkimisväärne. 2024. aasta kolmanda kvartali eest tasusid pangad Leedus kokku 101,6 miljonit eurot, mis on pea kaks korda rohkem kui teise kvartali eest tasutud summa. Leedu Panga arvutuste kohaselt võib 2025. aastal solidaarsuspanusest saada 50-70 miljonit eurot. Leedu suurendab kaitserahastust, et luua kiiresti sõjaväe diviis, võõrustada 2027. aastaks Saksa brigaadi ja valmistuda üldiseks ajateenistuseks. Võib öelda, et Leedus maksavad julgeolekumaksu kinni mitte füüsilised isikud vaid pangad.

Selle aasta detsembris võttis Läti seim vastu seaduse, mis kohustab krediitiasutusi maksma järgmise kolme aasta jooksul solidaarsusmaksu. Pangad ja nende filiaalid peavad Lätis järgmise kolme aastal jooksul maksma solidaarsusmaksu ülemääraselt kasumilt, mis teeniti euribori järsu tõusu tõttu. Maksuga loodab Läti valitsus 2025. aastal riigieelarvesse koguda 93 miljonit eurot, järgmisel kahel aastal aga üle 85 miljoni euro aastas. Maksu eesmärk on kaasata täiendavaid vahendeid riigi julgeoleku rahastamiseks suurenenud riskide tingimustes. Ehk sama muster – pangad maksavad nn julgeolekumaksu kinni.

Pangamaksu kehtestamist Eestis arutas ka eelmine valitsus eesotsas peaminister Kaja Kallasega. Tema kohtus pangajuhtidega ning üheskoos lepitati kokku, et 2024. aastal maksavad pangad kasumi pealt erakorralist dividendi, kuid pangamaksu nagu Leedus või Lätis ei tule.

Eelloodust tulenevalt palume Teil vastavalt Riigikogu töö- ja kodukorra seaduse paragrahvile 139 vastata järgmistele küsimustele:

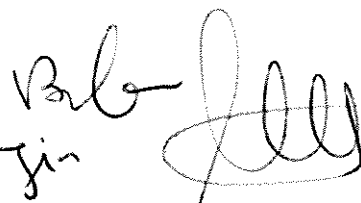
Arupärimine

09.12.2024 Nr. 673

1. Milline on Teie seisukoht selles osas, et meie naaberriigid Leedu ja Läti on kehtestanud pangamaksu, samas kui Eesti ei ole seda teinud? Kas meil Eestis on teistsugune olukord, kus kõik on hästi vaatamata sellele, et majandus langeb kolmandat aastat järjest, inflatsioon jätab inimestele vähem raha kätte ja hinnad jätkavad kasvamist?
2. Kas praegune Eesti valitsus on kaalunud sarnase maksu kehtestamist, arvestades pankade kasvanud kasumeid ja vajadust leida täiendavaid eelarvetulusid?
3. Kui Eesti ei vaja Teie arvates pangamaksu, siis miks?
4. Kas Teie arvates on olukord, kus julgeolekumaksu maksavad kinni füüsilistest isikutest maksumaksjad ja mitte pangad, parem Leedus ja Lätis kehtestatud olukorrast, kus seda teevad pangad oma kasumi pealt?

Lugupidamisega

Riigikogu liikmed:

Vladimir Belobrovitsev
Aleksander Tšaplotski

Anastassia Kovalenko-Kölvart
Lauri Laas
Geelime Rappor
Andrei Korobeinik